

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - אין לי עם מי לשחק

מאת: נעמי בן גור
 איורים: איתן קדמי
 הוצאה: הקיבוץ המאוחד
 קבוצת גיל: גנים צעירים

סרטונים

פיצי וצביצי מחפשים חבר, אבל כל החברים עסוקים. רק צביצי, שהגיע ראשון הביתה, ופיצי, שאף פעם לא יוצא מהבית, נמצאים בבית. הסיפור מְזַמֵן שיחה על שעמום, על בדידות ועל חברות. מה אתם אוהבים לעשות לבד, ומה אתם אוהבים לעשות עם חברים? מי יוזם מפגשים בין חברים, הילדים או ההורים?

סרטונים

הכינו "דומינו חברים מכל מיני סוגים". קחו קלפי קרטון קטנים וציירו קו לרוחב כל קלף. בכל חלק ציירו חבר אחר. וכך מתנהל המשחק: כל משתתף מקבל חמישה קלפים, ואת השאר מניחים בקופה. מניחים קלף ראשון מהקופה במרכז. את המשחק מתחיל המשתתף הצעיר ביותר והוא מניח קלף שאחד מצדדיו צבוע בצבע של הקלף שבמרכז. התור עובר למשתתף השני, והוא ממשיך את הרצף באחד מצדדי הדומינו. מי שאין בידו קלף מתאים, לוקח אחד מהקופה. את קלפי המשחק אפשר לגזור מקרטון של קופסת דגני-בוקר גדולה או מכרטיסי מגנט שמקבלים לפעמים כפרסומת. דומינו שקלפיו עשויים מכרטיסי המגנט אפשר לשחק גם על המקרר או על הדלת.

"תופסת צבים". משחק תופסת שבו לא הולכים, אלא מדלגים כמו צבי. מי שמתקפל כמו צב מתחת לשריון (שמייכה, כרית או שולחן), הוא מוגן, ואי אפשר לתפוס אותו.

"גדול השלום שכל הברכות כלולות בו" "גדול השלום, שכל הברכות כלולות בו" (ויקרא רבה ט ט). משמעות אַמרה זו היא שהמילה "שלום" כוללת בתוכה את כל הברכות שאנשים מברכים זה את זה.

חשבו על כמה ביטויים הכוללים את המילה "שלום", למשל "שלום וברכה", דרישת שלום", "שבת שלום". מתי אומרים כל ביטוי? חידון בפנטומימה: משתתף אחד מציג בפנטומימה (בתנועות בלבד, ללא מילים) ביטוי שכולל את המילה "שלום". הצופה צריך לזהות את הביטוי.

פִּיִּצִי וְצִבִּיִּצִי לא יכלו להיות חברים כי לא הבינו זה את זה. כל אחד מהם עובר ליד השני כל כך מהר, שהוא מספיק לשמוע רק חצי ברכה. משחק "טלפון שבור": בני משפחה וחברים יושבים במעגל. הראשון במשחק חושב על מילה ולוחש אותה לזה שיושב לצדו. השני לוחש את המילה באוזן של השלישי, וכך הלאה. כשהאחרון לוחש מילה באוזן של המשתתף הראשון, מתברר בדרך כלל כי לא זו המילה שהניעה את המשחק!

יש שירים רבים הכוללים את המילה "שלום". בליל שבת שרים שיר שבו מברכים את מלאכי השלום המגיעים עם השבת: "שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, מְלַאכֵי הַשָּׁרֵת, מְלַאכֵי עֲלִיּוֹן / מְמַלְאֵי מְלָכֵי הַמְּלָכִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם, מְלַאכֵי הַשָּׁלוֹם, מְלַאכֵי עֲלִיּוֹן / מְמַלְאֵי מְלָכֵי הַמְּלָכִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא". (מחבר הפיוט לא ידוע). האם אתם מכירים שירים נוספים הכוללים את המילה "שלום"? השיר יכול להיות בשפה העברית או בשפות אחרות.

כל אחד רוצה לזכות בברכת שלום לבבית מהחבר שלו. היכנסו אל הגן בבוקר וברכו את הגננת בחיך ובברכת שלום מכל הלב. שימו לב איך תגיב. יש אנשים שאתם תמיד פוגשים בדרך לגן: השומר בכניסה לגן, המוכרים בחנויות, ועוד. ברכו גם אותם והתבוננו בפנים שלהם. בערב ברכו ב"שלום" נעים את בני המשפחה החוזרים הביתה. שאלו אותם איך הרגישו למשמע הברכה, ומדוע חשוב להם לשמוע ברכה כשהם נכנסים.

הכינו שירון של שירי שלום עם הילדים / למדי את הילדים את השיר של נעמי שמר "נגיד" (מה שלומך תודה רבה). וגם: נעמי שמר "אצלנו בחצר".

"גדול השלום שכל הברכות כלולות בו" קשטו קיר בגן עם ביטויים שיש בהם המלה "שלום", למשל: שבת שלום, דרישת שלום, הברכה "שלום עליכם", והתשובה "עליכם השלום", עושה שלום במרומי, שלום על ישראל, להקדים שלום ולהשיב שלום, מה שלומך?

משחק "מצב הרוח" אחד מילדי הגן יוצא רגע מהחדר, ונכנס אל תוכו עם הבעת פנים מיוחדת: שאר המשתתפים חוזרים על אותה הבעת פנים. אחר-כך כל אחד אומר איזה מצב רוח לפי דעתו, מביעה הבעת הפנים.

העמידי את הילדים בזוגות זה מול זה. המשתתף הראשון עושה פרצופים ותנועות. המשתתף השני מחקה את התנועות ומנסה להידמות לו כמי ראי. אחר כך מחליפים תפקידים. תוכלי להעזר בשיר של דתיה בן דורמ"פרפר נחמד" "בדיוק אותו דבר" עם פנטמימה של חיקוי תנועות)

"פְּמִים הַפְּנִים לַפְּנִים, כִּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם" (משלי כז, יט) הפסוק כתוב בשפה של שיר, ששונה מעט מהשפה בה אנחנו מדברים. הוא אומר שכמו שהמים הם מראה לַפְּנִים, לצד החיצוני שלנו, כך הלב של החברים הוא מראה לפנימיות שלנו. אנו "רואים" דרך הלב שלהם איך אנחנו מתנהגים. כשאנחנו שמים לב ל"לב" של החבר או החברה, כלומר לרגשות שלהם, אנחנו יכולים לראות איך ההתנהגות שלנו משפיעה עליהם. אם המשחק איתנו נעים להם, או אולי כדאי לשנות אותו. שוחחי עם הילדים על כך שמאור פנים ויחס חיובי מביא תגובת ראי המצד השני. פִּיצִי וְצִבִּיצִי רבו בתחילה על הפנים המשתקפים במים, אך בהמשך למדו שניהם להסתכל גם ב"ליבו" ורגשותיו של החבר ולראות דרך ההתנהגות שלו אם המשחק נעים לו. כך מצאו שניהם סוף סוף עם מי לשחק.

עלילת הסיפור מתאימה מאוד למשחק סוציו-דרמטי: תוכלי להכין עם הילדים תחפושות של צבי (קרניים?) וצב (שריון?) או להשאיר כמה סטים בארגז תחפושות. הסיפור מזמן עבודה בתנועה קצב מהר/לאט, זוגות משקפים את תנועות האחר.

סרטונים

הזמיני הורים וילדים ל"סדנת שלום וחברות" בעקבות הספר זו הזדמנות לגבש את קהילת הגן. זכרו: גם להורים לפעמים קשה למצוא חברים!

סרטונים

פיצי וצביצי מחפשים חבר, אבל כל החברים עסוקים. סיטואציה זו מוכרת היטב לילדי הגן, בפרט בכניסה לגן בבוקר ובזמן משחק חופשי. שימי לב ליוזמות ונסיונות הצטרפות למשחק, בעיקר בזמן משחק חופשי בתוך הגן ובחצר.

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה